

Курс "Християнська етика -2"

Відеолекція 6: Що позитивного в уряді? (Девід Феддес)

Гуморист Марк Твен сказав: "Життя, свобода та власність жодної людини не буде в безпеці, поки члени законодавчих зборів на сесії".

Старий комік Вілл Роджерс висловився: "Я не жартую. Я просто спостерігаю за урядом і повідомляю факти".

О'Рурк жартував: "Давати гроші та владу уряду - це як давати віскі та автомобільні ключі підліткам".

Багато людей насолоджуються антиурядовими жартами, і навіть деякі політики їх цінують. Рональд Рейган якось сказав: "Погляд уряду на економіку можна звести до кількох коротких фраз: якщо щось може пересуватися, потрібно ввести на це податки. Якщо продовжує рухатися, потрібно регулювати. А якщо воно перестає рухатися, то субсидувати."

Існує старий вислів: "Не бий мертвого коня". Одна людина опублікувала в інтернеті матеріал, у якому йдеться: «Коли ви розумієте, що сидите на мертвому коні, найкращою стратегією буде злізти. Однак в уряді часто вдаються до інших стратегій. Ці стратегії включають:

- Змінити вершника.
- Купити сильніший батіг.
- Говорити такі речі, як "Ми завжди їздили на цьому коні".
- Збільшити стандарти для їзди на мертвому коні.
- Призначити експертну групу вивчення коня.
- Створити програму навчання для підвищення навичок верхової їзди.
- Порівнювати стан мертвих коней у середовищі.
- Прийняти законодавство, яке оголошує, що цей кінь не мертвий.
- Звинуватити батьків коня.
- Надати додаткове фінансування для покращення продуктивності коня.
- Заявити, що "немає коня, надто мертвого, щоб його не бити".
- Заявити, що кінь "кращий, швидший і дешевший" мертвий.

- Сказати, що цей кінь був придбаний зі ступенем жвавості як незалежної змінної.
- Призначити спеціального прокурора для розслідування ферми, де він народився.
- Підвищити коня до посади начальника.

Хтось може весело жартувати з уряду, але багато людей негативно ставляться до будь-якого уряду. Вони відчують огиду і гніваються на людей, які перебувають при владі. Вони взагалі не поважають політиків, вважаючи їх бюрократами. Вони не довіряють ні судам, ні поліції.

Звичайно, люди, які перебувають при владі, недосконалі; вони мають багато недоліків. І навіть якщо вони чесні, мають свої обмеження; навіть коли вони хочуть комусь допомогти, є багато речей, які їм не під силу. Ось чому Біблія говорить: "Не надійтесь на князів, на людського сина, бо в ньому спасіння нема:" (Псалом 145/146:3). Тому не треба надто покладатися на уряд або мати про нього надто високу думку.

Однак недобре мати й надто низьку думку про уряд. Якщо вас питають: "Що не так з урядом?", ви, можливо, перерахуєте довгий перелік проблем. Але якщо вас питають: "Що позитивного в уряді?" Саме на цьому ми зосередимось в даній лекції, яку я так і назвав: «Що позитивного в уряді?»

У Посланні до Римлян, у 13 розділі, у віршах з першого до п'ятого написано:

1. Нехай кожна людина кориться вищій владі, бо немає влади, як не від Бога, і влади існуючі встановлені від Бога.
2. Тому той, хто противиться владі, противиться Божій постанові; а ті, хто противиться, самі візьмуть осуд на себе.
3. Бо володарі пострах не на добрі діла, а на злі. Хочеш не боятися влади? Роби добро, і матимеш похвалу від неї,
4. бо володар Божий слуга, тобі на добро. А як чиниш ти зле, то бійся, бо не дармо він носить меч, він бо Божий слуга, месник у гніві злочинцеві!
5. Тому треба коритися не тільки ради страху кари, але й ради сумління.

Засновані Богом?

Можливо, комусь непросто прийняти сказане в Біблії, особливо якщо наш уряд є недосконалим. Автор цих слів, апостол Павло, двічі стверджує, що влада заснована Богом. Під час виборчих кампаній людям здається, що влада засновується грошима, передвиборчими обіцянками, навичками у веденні дебатів та атаками на своїх опонентів. Чи можна сказати, що вона заснована Богом? Можновладців могли вибрати виборці, але чи обрав їх Бог?

Павло тричі називає владу слугами Божими. Політиків називають різними іменами, але деякі з таких висловлювань нормальна людина посоромиться вимовляти вголос. Однак

фразу "слуга Божий" серед них не зустрічається. Павло стверджує, що влада сприяє добру і карає зло. Хіба він не знав про несправедливі закони? Хіба він не знав про свавілля з боку поліції? Якщо уряд зобов'язаний карати лиходіїв, то, як бути зі злочинцями, які були затримані на місці злочину, але потім звільнені через юридичні тонкощі?

Якщо раптом у вас виникне думка, що Павло написав послання до Римлян за часів, коли уряд був ідеальним, і його слова не застосовуються до сучасної влади, то подивімося на обставини, в яких жив сам Павло. Він не жив за ідеального уряду. Він жив за часів Римських імператорів.

Ми можемо не схвалювати поведінку кандидатів під час виборів, але у Римській імперії вибори взагалі не проводились. Ми можемо вважати, що наш уряд недостатньо піклується про працівників, але на той час звичайним явищем було рабство. Можна думати, що уряд повинен захищати ненароджених дітей від абортів, але уряд Риму навіть не захищав дітей, які вже народилися. Багатьох небажаних немовлят залишали надвір, щоб вони померли там. Ми можемо вважати, що наш уряд використовує громадські кошти на сумнівні проекти, але що сказати про урядові ігри часів Павла, де гладіатори билися до смерті для розваги інших? Ми не в захваті від перевірок та податкових інспекторів, але за часів Павла збирачі податків були відомі тим, що вели розкішне життя користуючись з привласнення частини зібраних ними грошей. Нам може не подобатися характер деяких лідерів, які правлять сьогодні, але за часів, коли писав Павло, імператором Риму був Нерон, а до нього імператором був Калігула. Я не хочу заглиблюватися в усі огидні деталі їхнього життя, але Калігула та Нерон були сексуальними збоченцями та холоднокрівними вбивцями.

Апостол Павло знав похмуру сторону уряду на власному досвіді. Його публічно били палицями без суду (Дії Апостолів 16:22-24). Він провів понад два роки у в'язниці, не будучи засудженим за офіційним обвинуваченням. Губернатор Фелікс утримував його там, тому що сподівався, що Павло дасть йому хабар та на прохання противників Павла (Дії Апостолів 24:26). Пізніше Павло провів ще більше часу у в'язниці й зрештою був страчений просто тому, що він був християнином у часи, коли Нерон хотів знищити християн. Тож можна з упевненістю сказати, що коли Павло писав Римлянам прочитані нами слова, у нього не було жодних ілюзій. Він сам міг би скласти дуже довгий перелік недоліків уряду.

Однак натомість Господь надихнув Павла нагадати Римлянам і всім нам, що позитивного в уряді. Він пише: "Чинна влада заснована Богом". Це твердження напрочуд, майже неймовірне, але воно є ключем до розуміння того, що доброго в уряді, навіть коли в ньому багато недоліків. Коли ми спокушені втратити повагу до уряду, нам треба поглянути на нього знову у світлі божественної влади та Його плану.

Коли Павло писав Послання до Римлян, він звертався до людей, які нещодавно стали християнами. Ці новонавернені християни вже мали нового Владику, Царя Ісуса Христа, і могли мати спокусу подумати, що як послідовники цього досконалого Господа вони можуть відкинути своїх земних правителів, особливо тих, які не були християнами. Але Павло визначив іншу позицію. Він ясно дав зрозуміти, що світська влада, всупереч її недолікам, навіть якщо вона взагалі не визнавала Бога, все одно була встановлена

Богом для виконання Його цілей. Християнам, які жили в Римі, не треба було пояснювати, що саме було «не так» з урядом, і нам також. Ми багато знаємо на цю тему і ці знання дратують нас. Нам треба усвідомити, що хорошого в уряді й що, попри його недоліки, люди, які мають владу, отримали її від Бога.

Запобігання пекла на Землі

Навіщо потрібні структури влади? Чому Бог встановлює владу? Однією з основних причин є утримання зла під контролем та введення порядку в суспільство, яке в іншому випадку могло б бути у стані хаосу. Уряд не здатний перетворити погане суспільство на хороше. Але воно може допомогти запобігти погіршенню ситуації. Коли Павло писав послання до Римлян, римський уряд був, м'яко кажучи, далеким від ідеалу, але в багатьох варварських регіонах за межами імперії ситуація була набагато гіршою. Принаймні, згідно з римським законом, люди не могли вбивати й грабувати один одного на власний розсуд. Крім того, імперія мала систему грошей, доріг та зв'язку, що теж приносило велику користь. Якби цього всього не було, життя людей могло б перетворитися на повний безлад.

Єдине, що гірше за поганий уряд, - це відсутність уряду зовсім. Прояви насильства з боку поліції – це погано, але анархія ще гірша. Життя без уряду – це не свобода, а хаос. Ви могли помітити подібну ситуацію в різних країнах, де погані уряди були повалені, а замість уряду панувала анархія і різні угруповання руйнували будинки, грабували майно, вбивали один одного і кидали країну в найгірше становище. Можливо, найважливішим завданням будь-якого уряду є запобігання знищення людей, захист слабких від сильних та підтримання певної стабільності. Навіть якщо уряд не створює рай на Землі, він принаймні може запобігти пеклу на Землі. Отже, що хороше в уряді? У тому, що він є! Це твердження може не звучати як щось значуще, але це набагато краще, ніж повна відсутність уряду.

Ми - люди

Коли ми думаємо про життя під керівництвом обраного уряду, у нас є особлива причина дякувати Богові. Коли ми зловтішаємося з приводу наших політиків і поліції, не завадить нагадати собі, що навіть у найгіршому випадку державна система, за якої уряд може вільно вибиратися, краще, ніж більшість інших варіантів. Навіть якщо ми розчаровані урядом, абсурдно стверджувати, що будь-яка зміна буде гарною, що ситуація не може погіршитися. Чи так це? Подивіться на те, що відбувається в інших частинах світу, і ви побачите, що ситуація може бути набагато гіршою. Продовжуймо прагнути покращувати наше суспільство, але не варто бути настільки дурними чи невдячними, щоб не цінувати свободу та стабільність, якими ми користуємося.

Одного разу я прочитав історію про збори акціонерів, де генеральний директор корпорації почав свій звіт з того, що поскаржився на уряд та встановлені ним податки. Зрештою жінка, яка мала акції компанії, втомилася слухати й встала. "Я рада, що живу у вільній країні. Мені подобається платити податки, щоб підтримувати свій уряд. Тож, будь ласка, перестаньте скаржитися і перейдіть до суті. Краще розкажіть про

досягнення компанії". Легко скаржитися на недоліки наших лідерів, але краще згадати, що в них хорошого. До того ж будьмо чесними: у нашій системі зазвичай ми отримуємо тих лідерів, яких заслуговуємо. Коли нам не подобається те, що відбувається, ми любимо звинувачувати людей, які перебувають при владі. Але хто їх туди поставив? Ми. І наш народ. Якщо нам не подобаються наші лідери, у нас є не лише свобода слова, щоб висловити своє незадоволення, а й вільний вибір, щоб проголосувати за своїми переконаннями та обрати когось іншого.

Я підозрюю, що основна причина, через яку деякі з нас не можуть побачити, що хорошого в уряді, полягає в тому, що ми очікуємо від нього занадто багато, а потім розчаровуємося, коли він не задовольняє наші завищені очікування. Наше невдоволення викликане не лише широко відомими гріхами наших лідерів. Якщо ми чесні самі з собою, тоді те, що нас найбільше непокоїть - це те, що справи не йдуть так добре, як нам хотілося б, і нам потрібний хтось, кого можна звинуватити. Якщо прибуток корпорації зменшився, то ми звинувачуємо уряд. Якщо люди залишаються без роботи, ми звинувачуємо уряд. Якщо наші сім'ї руйнуються, ми звинувачуємо уряд. Якщо наша освітня система не відповідає нашим очікуванням, ми звинувачуємо уряд. Якщо система охорони здоров'я не відповідає нашим очікуванням, ми звинувачуємо уряд. Більшість людей упевнена, що наше життя стало б набагато кращим, якби тільки уряд узявся за себе! Ми вимагаємо від уряду ще більшого втручання в освіту, догляд за дітьми, банківську та фінансову справу, медицину, наукові дослідження та розробки, і все інше, що ми хотіли б покращити. І звичайно ж, ми очікуємо значних змін без збільшення податків, а потім скаржимося, якщо у нас з'являється громіздка бюрократія та величезний бюджетний дефіцит. Ми творимо ідола з уряду, а потім розчаровуємося, коли наш ідол не зробить чудес, які від нього очікувалися.

Але як можна очікувати, що будь-який уряд створить ідеальне суспільство з недосконалих людей? Навіть якби наш уряд виконував свої обов'язки ідеально (що він ніколи не робитиме), то шлюби все одно б розпадалися, батьки все одно б зловживали своєю владою над дітьми, багато людей продовжували б вживати наркотики та алкоголь, захворювали б на СНІД, студенти все одно не звертали б уваги на своїх вчителів, деякі компанії все одно збанкрутували б, і багато хто втратив свої робочі місця. Це тому, що існує багато процесів, які у будь-якому суспільстві, перебувають поза контролем уряду.

Щоб нація стала великою, вона потребує чогось більшого, ніж уряд, який підтримує індивідуальні права; нація потребує громадян, які виконують свої обов'язки. Зрештою, нація хороша рівно настільки, наскільки хороші її громадяни, незалежно від того, що робить уряд. Як сказав Клайв Льюїс, жодне переміщення поганих яєць не зробить з них добрий омлет. Доки люди грішать, їх ресурси будуть обмежені, у них завжди будуть проблеми, які жоден уряд не зможе вирішити. Уряд може заохочувати добрі справи та карати злочини, але він не може створити ідеальне суспільство з недосконалих людей, і Бог ніколи цього не мав на увазі.

Політика та віра

Ще одну річ, яку уряд не може і не повинен намагатися зробити, - це нав'язати людям віру в Бога. Біблія каже, що Бог засновує владу; але вона не каже, що влада засновує Бога. Господь не доручив уряду розповсюдження правильної віри в Нього. Завданням уряду є захист прав людей щодо їхніх дій один до одного, а не зробити людей праведними перед Богом.

Деякі з найсумніших розділів історії людства були написані, коли політична влада використовувалася на примус людей до певної релігії. Політична сила не може змінити людські серця і не приведе їх до Бога, і щоразу, коли вона намагається це зробити, результати бувають катастрофічними. Релігійні гоніння можуть породжувати ненависть та гіркоту, але вони ніколи не призводять до перетворення життя. Навіть добрі справи, подібні до молитов, що підтримуються на рівні уряду, часто приносять більше шкоди, ніж користі. Ці молитви рідко навернені до Бога і Батька нашого Господа Ісуса Христа. Замість Живого Бога, у цих молитвах зазвичай закликають щось неявне, якусь вищу істоту, звертаючи молитви комусь, "кому це може бути цікаво". Це не справжня молитва. Ця дія межує з богохульством.

Уряд не може створити віру, і він не повинен намагатися це робити. Дуже добре, якщо уряд не втручається в просування віри й не робить спроби контролювати дотримання всіх заповідей Бога. Замість того, щоб намагатися змусити уряд виконувати роботу замість Церкви, ми, християни, маємо святкувати свободу віросповідання, яку маємо у нашій політичній системі.

Той факт, що Бог заснував владу для важливої, але дуже обмеженої мети, допомагає звільнити нас від пастки очікування від уряду більшого, ніж він здатний надати. Іноді під час виборчої кампанії кандидати справляють враження, що якщо їх оберуть, все в житті буде солодким і світлим, але якщо їх опоненти будуть обрані, на нас чекає лише лихо. Якщо ми знаємо Біблію, ми знаємо, що це не так. Уряд може бути заснований Богом, але це не означає, що уряд стає Богом. Сам Бог сидить на троні всесвіту, і наша доля перебуває в Його руках, а не в руках будь-якої політичної партії.

Ми не робимо собі послугу, очікуючи від уряду розв'язання кожної проблеми. Навіть якби все з урядом було гаразд, він не зміг би навести повний порядок у житті кожного з нас. Багато наших найсерйозніших проблем – це проблеми особистого характеру, а не політичні. Іноді корисно перестати запитувати, «що не так з урядом?», а натомість зайнятися питанням: «що не так зі мною особисто?». Правильні взаємини з Ісусом Христом і нове життя допоможуть нам набагато більше, ніж будь-який політик чи суддя будь-коли змогли б допомогти.

Це означає, що найважливіше рішення, перед яким ви стоїте, - це не те, за яких кандидатів вам слід голосувати, а хто буде Господом всього вашого життя. Ісус Христос може зробити для вас та вашої сім'ї багато того, чого уряд ніколи не зможе зробити. Біблія каже: "Краще надіятися на Господа, ніж сподіватися на князів" (Псалом 117:9/118:9). Ваше щастя не залежить від того, чи правильні люди керуватимуть урядом у найближчі роки. Ваше остаточне щастя залежить від того, чи керує вашим життям Ісус Христос. Політики приходять і йдуть, але Боже Царство перебуває вічно.

Здорове ставлення

Якщо ми знаємо Господа особисто, то також можемо взаємодіяти з урядом у більш здоровому ключі, тому що дізнаємося, що є позитивним в уряді: Бог заснував його для важливої мети. Тому ми підкоряємося уряду і дотримуємося його законів (якщо, звісно, якийсь закон не перебуває у прямій розбіжності з законом Божим). Ми підкоряємося не тільки тому, що боїмося покарання, але й тому, що це правильно і завгодно Богові. Як говорить Біблія: "І тому треба коритися не тільки зі страху покарання, а й по совісті".

У країні, де є вільні вибори та свобода слова, ми робимо більше, ніж просто підкоряємося людям. Деякі з нас йдуть на вибори та виграють їх. Всі ми маємо певні можливості обираючи тих, хто як лідери впливатимуть на життя нашого суспільства. Усі ми маємо право висловлювати свою думку та вимагати від лідерів дотримання того, що Бог очікує від уряду. Іншими словами, самі ми граємо роль влади та правителів.

Як і багато християн, я хочу використовувати цю владу мудро. Я не хочу, щоб уряд змушував людей слідувати за Ісусом Христом; це не завдання уряду. Однак це не означає, що християни повинні триматися осторонь політики чи наші переконання в тому, що правильно і що неправильно не повинні впливати на те, як ми голосуємо. Біблія вчить нас, що кожне людське життя дорогоцінне, а тому завданням уряду є захист основних прав усіх людей. Тому християни закликали уряд скасувати рабство. Тому християни впливали на уряд, щоб зберегти громадянські права. З цієї причини багато християн сьогодні хочуть, щоб уряд захищав ненароджених дітей шляхом заборони абортів. Це не є питанням насильницького нав'язування релігії; це просто захист уразливих людей від експлуатації чи знищення іншими людьми. Ми починаємо з визнання того, що хорошого в уряді, а потім робимо все, що можемо зробити, щоб життя було ще кращим.

Навіть коли люди, які перебувають при владі, не ідеальні, вони потребують нашої підтримки. Послання до Римлян 13 говорить: "Через це ви й податки даєте, бо вони служителі Божі, саме тим завжди зайняті. Тож віддайте належне усім: кому податок податок, кому мито мито, кому страх страх, кому честь честь". Бог хоче, щоб християни сплачували податки повністю і робили це добровільно. Хіба це так складно робити в країні з такими свободами та привілеями? Якщо ви брешете у своїх податкових деклараціях, приховуючи доходи, які маєте - ви можете обдурити уряд, але ви не зможете обдурити Бога, який заснував уряд.

Податки – це не єдине, що ми маємо віддавати уряду. Наші лідери потребують нашої поваги та моральної підтримки. Набагато простіше критикувати та висміювати політиків, ніж самому бути добрим політиком. Те саме стосується і правоохоронних органів: їхня робота складна і небезпечна. Більшість із чоловіків і жінок, які працюють у правоохоронних органах, не заслуговують на глузування. Ми завдячуємо їм повагою та честю.

Згідно з Біблією, є ще один спосіб підтримати наших лідерів, можливо, найважливіший з усіх, і це молитися за них. Зробімо це зараз.

Молитва:

Отче наш небесний, дякуємо Тобі за права і свободи, якими ми насолоджуємось. Дякуємо Тобі за людей, які беруть на себе складне завдання участі в уряді. Даруй мудрість та бажання досягти справедливості всім нашим лідерам, на всіх рівнях. Подаруй сміливість та правильне розуміння справедливості солдатам, поліціантам та суддям. Допоможи нам, як громадянам, впливати на уряд у позитивному розумінні завжди, коли ми матимемо на те можливість. Амінь.